

Мирза Дакбар Сабир

ЭТАК КЕШЕ

Мирза Длакбар Сабир

дин
элејһинә
ше'рләр

Кәнчлик
Бакы
1970

М. А. Сабир

АНТИРЕЛИГИОЗНЫЕ СТИХИ

(На азербайджанском языке)

Редактору *Јусиф Маммэдов*. Рэссамы *Элширэф*. Бэди редактору *Ј. Агајев*. Техники редактору *Р. Эймэдов*.
Корректору *А. Бусејнова*

Јыгылмага верилмиш 30-Х-1970-чи ил. Чапа илзалимиш
30ДХ-1970-чи ил. Кагыз форматы 70x108'/... Чап в. 1,4. Учот
нэшр в. 0,7. Сифариш № 783. Тиражи 13000. Гијмэти 8 гэн.

Азэрбајчан ССР Назирлэр Советинин Дөвдэт Матбуат
Комитэси. Кэчлик-нэшријаты, Бакы, һүсү һачыјев күчэси
4.

Чәһд ејлә, сән анчаг нәзәри-халгда пак ол,
Мәхлугу инандыр;
Хасијјәтин од олса да, әтварда хак ол,
Сөк аләми, јандыр;
Халгын нәзәрин чәлб елә гуршаға, гәбајә,
Мәчлуби-үјүн ол;
Һәр һијләву бичликлә кир, әлбәттә, әбаја,
Иманә сүтун ол;
Сә'ј ејлә ки, саггал узаныб үч чәрәк олсун,
Папаг она нисбәт;
Гуршаг да, билирсән ки, он аршын кәрәк олсун.
Тәфсилә нә һачәт...
Гојма јерә тәсбәһини, әл чәкмә дуадән,
Өврад оху даим;
Мәчлисдә чәкиб тут өзүнү, ол нүчәбадән,
Сөз сөјлә мүләјим;
Иштә кејиниб мәзһәби, иманы бүрүндүн,
Пәк меһтәрәм олдун;
Инди нәзәри-халгда сән пак көрүндүн,
Әһли-кәрәм олдун;
Башдан-ајаға әмвү әман олду вүчудүн,
Зөһд илә битишдин;
Нолмаг диләјирдинеә һаман олду вүчудун.
Мәгсудә јетишдин!
Вәгт олду ки, инди едәсән аләми талан,
Тут, гојма гачаны!

Һөкм инди сәннндир, дәхи чәк ишләрә саман,
 Жығ мүшкүл ачаны;
Пул өврәтә бидад елә, ејтамә хәјанәт,
 Ховф етмә әчәлдән;
Мәкр исә өзүн гыл, оху шејтана да ләнәт! .
 Шад ол бу әмәлдән,
 Әл чәкмө һијләдән,
 Тәзвирү дәгәлдән,
 Иманы да версән,
 Вермә пулу әлдән!

Аһ ејләдијим нәш'әји гәлјанын үчүндүр,
Ган ағладығым гәһвәји-финчаны үчүндүр;
Вәз ејләдијим һәдјөвү еһсандан анчаг
Үмдә гәрәзим кисәвү һәмјанын үчүндүр;
Сәркәштәлијим хирмәни-буғдалар учундан,
Ашифтәлијим сәрвәтү саманын үчүндүр;
Бимар тәним күфтәвү бозбаш әләминдән,
Хунин чижәрим долма-бадымчанын үчүндүр;
Ағзым долусу не'мәти-фирдовс дедикдә,—
Бошгабда гара көзлү фисинчанын үчүндүр;
Вәсф ејләдијим зөвглә әһһари-беһишти,—
Көвсәр мазәли шәрбәти-рејһанын үчүндүр;
Көрдүм ки, плов бишмәдәдир, ачлыға дөздүм,
Билдим бу тәдарүк шәби-еһсанын үчүндүр.
Ах, бирчә көрәјдим сәни, еј севкили варис,
Мејлим сәнин ол дәсти-зәрәфшанын үчүндүр!
Мун'имләрә чан вер, кенүл, ујма фүгәраја,
Синәмдә сәни бәсләдијим анын үчүндүр.

Аһын шәрәри етмәз әсәр бир кәсә, һолһол,
Бу од сәнин анчаг алышан чанын үчүндүр...
Јан, динмә, сән аллаһ!

Ган, динмә, сән аллаһ!
Һаг сөјләмиш олсан,
Дан, динмә, сән аллаһ!

●

Вэгта ки, гопур бир евдэ матэм,
Тәшкил едилир бүсати-еһсан,
Мэ'лумлар әjlәшиб мүәммәм,
Тәфриһ илә әлләриндә гәлјан,
Ев саһибинин хәјалы бәрһәм,
Әфкары гонагларын фисинчан,
Бишдикчә газан-газан мүтәнчәм,
Кәлдикчә табаг-табаг бадымчан —
Јад ет мәни, јағлы-јағлы јад ет!

Вэгта ки, әсас олур мүрәттәб
Мәчмуәји-назү не'мәт илә,
Сәрсүфрәдә сәф чәкир мүәддәб
Ејзән нүчәба мәтанәт илә,
Дәрвазәдә әһли-фәгр — «Ја рәб!
Ја рәб!..» чағырыр зәләләт илә;
Сәрсүфрәдә дадлы-дадлы шәрбәт
Ичдикчә гонаглар әлдә финчан,
Дәрвазәдә һәсрәтү нәдамәт,
Олдугча нәсиби-мүстәмәндан —
Јад ет мәни, гәмли-гәмли јад ет!

Вэгта кәтирир бир әһли-сәрвәт
Минһејси-зәкат бир гәдәр пул;
Сейфүл-үләма едиб ичабәт
Өврада олур вә лејк мәшгул,
Јә'ни ки, мүгәддәсәм һәгигәт (?)

Мән фазили әср, хәлг мәфзул.
Мәбләг төкулүб һүзурә лај-лај,
Олдугда һәваләји-чибишдан,
һәггүлфүгәрајә шејх: «Охгај,
Бәлләтүм дејиб уданда пүнһан —
Јад ет мәни, кизли-кизли јад ет!

Бэ'зи јерлэрдэ тэсадүф олунур аша, этэ,
Мүфтэ көрчэк тутурам кэндими бозбаша, этэ.

Дејирэм, каш гонаглыг олан евлэрдэ бүтүн
Јејиб-ичмэкдэ башым бэнд ола, чулгаша этэ.

О гэдэр хошланырам түстүсү чыхчаг кабабын —
Ач пишик тэк чумурам шөвг илэ бирбаша этэ.

Көрүрэм та эти гэссаб дүканындан асылыб,
Аз галыр ит ними нэфсим һүрэ, дырмаша этэ.

Нуш олур чаныма эт, хасэ о һанкамдэ ким,
Мэн јејэм, хырда ушаглар баха, аглаша, этэ.

Эти чох истәјирэм, лејк пулу ондан чох,
Нола, гузгун кими та мүфтэ гонам лаша, этэ.

Хэрч едир бир пара эшхас пулун бајрамда
Зә'фэрана, јаға, разјанаја, хашхаша, этэ.

Филһегигэт јемәли шејдир әкәр пулсуз ола,
Јарамыр пул верилэ һәр гуруја, јаша, этэ.

Пулу анчаг јарашыр чинләјәсэн сәндүгә,
Нә ки, хэрч ејләјәсэн мнлләтә, диндаша, этэ.

Ојлэ зэһлэм кедир, аллаһ да билир, миллэтдөн
Олурам сүст ады кэлчэк дөнүрэм даша, этэ.

Ады пулдурса пулун, лејк өзү чан јонгарыдыр,
Вермэк олмур гоһума, гоншуја, гардаша, этэ.

Верэрэм диними, иманымы, әмма пулуму
Вермэрэм, «Бәһлул» аға, архајын ол, аша, этэ.

Та кәлирик биз дә бир аз анлајаг, —
Мәһзәри-ирфанда вурур тәк сәбир.
Ја дејирик ишләри саһманлајаг,—
Мәчлиси-ә'јанда вурур тәк сәбир.

Истәјирик бир иш ачаг филмәсәл,
Сөјләширик бир-ики ил лаәгәл,
Та дејилир пул верин, ашсын әмәл,—
Өлкәдә, һәр јанда вурур тәк сәбир.

Јалхы бизи ејләмәјиб мүбтәла:
Сәфһеји-Гафгазы тутуб бу бәла;
Гахда, Газахда, Шәкидә бәрмәла,
Шишәдә, Ширванда вурур тәк сәбир.

Лакин о јерләрдә кедир, дурмајыр,
Бир елә лајигли кәләк гурмајыр
Кәнчәдә дерләрсә вурур, вурмајыр,
Ејлә ки, Сәлјанда вурур тәк сәбир.

Андыра галмыш нә јаман сәсләнир!
Сөз демәјә вермир аман, сәсләнир!
Ох атылыр, санки каман сәсләнир!
Саһәти-мејданда вурур тәк сәбир.

Һәрзә нә шура вә нә мәчлис билир,
На душүнур јахшы, нә бир пис билир,
Горхмур, утанмыр, нә дә бир һис билир
Һүчрәдә, дүкканда вурур тәк сәбир'

Чапма атыны, кирмә бу мејданә, а Молла!
Чох мәсхәрә сән јазма мүсәлманә, а Молла!
Салма езүнү атәши-ниранә, а Молла
Кәлсин јазығын чанына, диванә, а Молла!
Бу сөзләрини јаз хәрү наданә, а Молла!
Биз анлајаныг, кәлдик ахыр чанә, а Молла!

Шимди де көрәк, мәгсәдин аја нәди биздән?
Нә кәшфи-кәрамәт, нә дә бир мө'чүзә сиздән
Һеч көрмәмишик, салма өзүн бир белә көздән!
Анчаг ки, кәлир бирчә шәкил чәкмәк әлиздән!
Горхум буду инкар едәсэн тарын, а Молла!
Ја мәһв едәсэн ахирәт аарын, а Молла!

Елм әһлисән, ет һејзү нифазы көзәл үнван,
Ја мәс'әлеји-шәкк илә сәһви елә тибјан,
Мәндән кәл ешит бунча нәсиһәт, а мүсәлман!
Нәгл ејлә «Чеһил Тути» нә һүрријјәти-вичдан?!
Ол бирчә пәшиман, кәл иманә, а Молла!
Сөһбәт едәсэн һурији гылманә, а Молла!

Ја вә'з елә биздән өтәр әхбарү әһадис,
Гыл малә тәсаһүб гала бош јердә мәварис,
Ирсалә оху, ејлә әјан фәрги-хәбаис,
Аја сәнә нә олду кечән вә'зи-һәвадис?
Гыл тәкјә митәккајә, елә раһәт, а Молла!
Елм әһлинә шимди беләдир адәт, а Молла!

Чых минбэрэ, заһкрдэ оху нэгл китабы,
Бурданы вур анбарэ, елэ мејл шэрабы,
Вур башына нохтады, бу мэхлугэ, сэвабы.
Аја нэ ишин вар јазыб ајати-һичабы?

Бу сөзлэри инсан јазыб инсанэ, а Молла!
Нохта јараныб фиргеји-һејванэ, а Молла!

Ја мүчтәһид ол, тап өзүнэ чохла мүгәллид,
Јаинки әвам ол, елэ ирсаләјә тәглид,
Аја сәнэ нэ, нејләди молла илә сејјид?

Ја нејләди һачы? Еләмә һәр сөзү тәчдид!
Һәр нэ еләсә, башда вар әммамә, а Молла!
Динмә, тохунур аләми-исламә, а Молла!

Каһи јағышы, каһи мүсәлланы данырсан,
Каһи өкүзүн үстә бу дүнјаны данырсан,
Каһи булуду, әрши-мүәлланы данырсан,
Каһ чинни, кәһи гүли-бијабаны данырсан,

Тәсхирз кириб чох охундун, аздын, а Молла!
Һәр нэ кәлиб өз ағлына сән јаздын, а Молла!

Тәсбиһи көтүр, гуршағы бағла, елә тәзвир,
Өз вәһми-хәјалатыны ејлә бизә тәфсир,
Аја сәнэ нэ нәф'и ки, Иран ола тә'мир —
Рисва едиб һәр һәфтә чәкирсән белә тәсвир?

Бирчә сәнэ нэ, нолду бу Иранэ, а Молла!
Ја молла, сејид гојдулар виранэ, а Молла!

Чбграфи нәдир, елми-һесаб, елми-ријази,
Ја елми-мәсаһәт 'едә тәгсим әрази,
Ја елми-мәадин охуја кәшф едә ғази,
Гој нәһв илә сәрфи охусун та ола гази,

Сөһбәт еләсин тәһрү нәчасәтдән, а Молла!
Ја мәс'әлеји-гүсли-чәнабәтдән, а Молла!

Ja тирјәки ол, кетмә нә дә'ва вә нә рәзмә,
Сән'әт нәди, аллаһа тәвәккүл елә, кәзмә,
Ja дүшсә јетим малы је, вер хәлвәти һәзмә,
Әлләш, оту, ич бадәни, сал мүтриби бәзмә,
Бизләрдә нә лазымды тичарәтләр, а Молла!
Бир јахшы тичарәтди бу адәтләр, а Молла!

Аја сәнә нә гыз әрә кетди ки, ушагды?
Аја сәнә нә ачлара нолду ки, гурагды?
Ja күндә бир арвад ки, мүсәлмандан ирагды?
Јаинки тәрәгги бизә һарданды, һачагды?
Инкар еләмә гәсд илә көһнә јолу, Молла!
Бичарә, јазыг башы чүнундан долу Молла!

Јатмырсан өзүн инди дә, нејлим, һәлә јатма,
Моллаларла јансыһ үрәјин, хәлги-ајыгма,
Ханларын евин јыхма, көзүм, көһнәни атма,
Бузлу сују гајнар газанын ашына гатма,
Јох анлајанын мәнфәти чанә, а Молла!
Дәрвишә, ахунда, бәјә, һәм ханә, а Молла!

Ачылдыгча сәнин сүбһүн, мәним дә һөрмәтим артыр,
Гаралдыгча шәби-тарин чәләлү шөвкәтим артыр.

Үығылмазкән гапылардан көзүм бир һәрзә саил тәк,
О јағлы-јағлы ашларчын өлүнчә һәсрәтим артыр.

Аларса һәр кечә үч-дөрд нәфәр әшхас кәр вә'дим,
Нә гәм! Беш алты да олса мәним шәхсијјәтим артыр.

Мүәммам олмағым олмуш чәләләфзај һәр мәчлис,
Чәкиб кәрдән дајандыгча о гәдрү гијмәтим артыр.

Либаси-алим олмушдур мәнимчин әләти-чәрчи.
Одур мәғрур олуб јөвмән, фәјөвмән иззәтим артыр.

һикајати-рәзаләтбәхш тәтбиги-лүғәт етсәм,
Дејиб рәнкин ибарәтләр, кәмәли шөһрәтим артыр.

Бухарәндаз олдугча плов ол мәчлиси-амә.
Сүрурабад олур дидәмдә, сурү бейчәтим артыр.

Бадымчан долмасы, баллы тәрәк, јағлы говурманы
Көрән тәк ач көзүм, бәл'инә зөвгүм, сур'әтим артыр.

Ојанма, јат, а милләт, динмә, динмә, дурма, тәрпәнмә!
Ајылсан, аһ, вәвәјла!.. мәләлү мөһнәтим артыр...

Маһи-рәмәзандыр, јенә мејдан да бизимдир!
Мејдан да бизим, әрсәдә чөвлан да бизимдир!

Сәрсүфрәдә әрбаби-ниәм мәнһәримиздә,
Е'аз илә, икрам илә дөврү бәримиздо,
Мин не' мәти-әлван дүзүлүб гәншәримиздә,
Сөвдаји-плов, шури-чығыртма сәримиздә.
Фирни вә тәрәк, долма, фисинчан да бизимдир!
Бошгабда мүсәммаву бадымчан да бизимдир!

Саил, гапыдан бахма бизә, пис көз атарбан!
Чох гангыма, дуррам, елә вуррам ки, батарсан!
Рузи сәнә һәр јердә мүгәддәрсә чатарсан!
Бир шеј әлинә кечмәсә, сән ач да јатарсан!
Биз назү ниәм әһлијик, еһсан да бизимдир!
Еһсан да бизимдир, шәрәфү шан да бизимдир!

Сәбр ејлә һәлә, јағлы гарынлар доллар исә,
Дөврәдә плов галмаға имкан булар исә,
Кәр сүр-сүмүјүндән бу тәамын галар исә,
Бир шеј јетишәр һәм сәнә гисмәт олар исә,
Шимди һәләлик сүфрә дә, газған да бизимдир!
Шәрбәт дә бизим, касә дә, финчан да бизимдир!

Сән һәр гапыда мин кәрә јаһу да дејәрсән,
Бир көһнә либас олмаса, чечим дә кејәрсән,

Бир парча чөрөк дүшсә јавансыз да јејәрсән,
Кәр дүшмәсә, ач галмағы да мәшг еләјәрсән,
Биз мөһтәрәмик, не'мәти-әлван да бизимдир!
Гајмаг да бизим, гәһвә дә, гәлјан да бизимдир!

Асудә бурах бизләри өз һалымыз илә,
Зәһмәт чәкиб иш көрмүшүк әгвалымыз илә,
Рузи дешији ачмышыг иғфалымыз илә.
Зидд исә дә әгвалымыз ә'малымыз илә,
Әлјөвм јенә сәрвәтү саман да бизимдир!
Тачир дә бизим, бәј дә бизим, хан да бизимдир!
Ә'јан да бизимдир!
Фәрман да бизимдир!
Чүнки рәмәзандыр,
Мејдан да бизимдир!

•
Заһид өлмәкдән габаг мәгсудинә чатмаг диләр,
Чәннәтә ујгу ипијлә бир кәмәнд атмаг диләр.

Е'тигадынча, јатар-јатмаз гучар гылманлары,
Ол сәбәбдәндир намаз үстүндә дә јатмаг диләр.

Әбләһин фикринчә чәннәт бир Бухара шәһридир,
Беччә тәк гылманлары булдуғча ојнатмаг диләр.

Мәгсәди сөвмү сәлатиндән бу имишкән, јазыг,
һәм худаны, һәм дә мәхлугаты алдатмаг диләр.

Ујғуда ахтардығын заһирдә, ја рәб, тапмасын!
Јохса иллик таәтин бир јоллуға сатмаг диләр!

Риндү рисва көрдүјүн заһид көрәрсә, шүбһәсиз,
Сәбһәсин, сәччәдәсин зәһдилә фырлатмаг диләр.

Күфрүн иксир олдуғун заһид, амандыр, билмәсин,
Јохса бир зәррә булуб иманына гатмаг диләр!

БАКЫДА БИР КЭНДДӨ МҮҘАВИРӨ

Кәндли

Денилир, елм охујун сөзләри һәр анда бнзә,
Буну тәсдиг едијор ајеји-гур'ан да бизә.

Ахунд

һансы гур'андыр о ки, онда јазылмыш бу хәбәр?
Шиә молласы јазан түркичә гур'анса әкәр,
Мән онун јаздығы гур'ана јавыг дурмајырам,
Маша илә јапышыб, әл дә белә вурмајырам.

Кәндли

Хуб, бујур, сүнни јазан бир нечә тәфсири оху,
Елмин ичабы үчүн ондакы тәгдирн оху!

Ахунд

Ох, апар бир јана ат сүнни јазан тәфсири!
Башына дәјсин онун тәрчүмәси, тәһрири!
Бизләрә молла филанкәс јазан асар кәрәк!
Биз олаг ондакы мәзмунә хәбәрдар кәрәк!

Кәндли

О јазыб: јер өкүзүн бујнузу үстүндә дурур,
Биз кәрәкдир инанаг ни, киши бојлә бујурур?!

Ахунд

Буна шүбһән дә вар?

Кәндли

Әлбәттә, инанмам бу сөзә!

Ахунд

Нә'ләтулла, а кавур, шәкк едијорсан өкүзә?!

Ja рэб, нэдир билмэм сэбэб, —
Jox көзлэжэн ирзү әдэб,
Моллалар олмуш пул тэлэб,
 Бөjlә ешитдик чәддү әб,
 Ja лил'әчәб, ja лил'әчәб.

Jүз мәкрү фитнә салдылар,
Мали-ибади алдылар, һәр жанә
кетсән чалдылар.
 Нәфи-чибишдан рузү шәб,
Ja лил'әчәб, ja лил'әчәб.

 Аллаһү пейғәмбәр, имам,
һәм дә зијарәткаһ тамам
Моллаја мал олмуш, балам,
 Лал ол, дејир, тәрпәтмә ләб
 Ja лил'әчәб, ja лил'әчәб.

Һәр сәри-мујидә мин ашиги-наланын вар,
Мәкәр, еј шух ки, бир чисмдә мин чанын вар?

Лејлијә Гејс олур ашиг, сәнә мин-мин
Лејли, Ахтарысан јенә бир ашиг, әчәб ганын вар!

Хаһишин тәрки-дилү чан иди, мән һәм етдим,
Сөјлә, еј јар, көрүм шимди нә фәрманын вар?

Ејд-әзһадә гојун кәсмә, бојун гурбаны,
Ашиги*зар ними кәсрјә гурбанын вар.

Сузи-биналеји-пәрванәни көр, еј бүлбүл,
Сәһни-күлзардә анчаг сәнин әфғанын вар.

Һәр мәрәз чарәсини ејләмәк асандыр, тәбиб,
Мәрәзи-ешгә нә тәдбир, нә дәрманын вар?

Сабира, гәрг едәр ахыр сәни бу сејли-бола,
Олма гафил белә ким, дидеји-кирјанын вар.

А киши, бундан эзэл халгда хөрмөт вар иди,
Бинэва моллалара хөрмөтү иззэт вар иди.

Аға һәр јана ки, ангыр десэ, халг ангырырды,
Јер үзүндэ бэрэкэт, не'мөтү дөвлөт вар иди.

Кимин ағзыјды ки, мән ағ дејәнэ гарэ десин?
Һәр нәјэ әмр еләсәм халгда таэт вар иди.

Һэрэ өз әмринэ мәшгул иди, башы ашағы,
Нә бу моллајэ саташмаг, нә бу сөһбөт вар иди.

Елм һардајды, мүсәлман һарада, гардашым,
Нә тәрэгги сөзү, нә сөһбәти-милләт вар иди.

А дөнүм башына, билмәм бу чаванлар нә дејир
Ки, эзэл онлара нә гүслү тәһарәт вар иди.

һамысы кафирэ бәнзәр о һарамзадәләрин,
Нә мүсәлманлыға онларда шәбаһәт вар иди.

Бу јатан таифәни онлар ојатды, һејһат!
Кечди ол дөвр ки, моллалара раһәт вар иди.

Мүфтәхорлуг нә көзәл пешә иди тутмуш идим,
Нә ачан үстүчү карын, нә шәмәтәт вар иди.

Зндимә сөз дејән олсајды едәрдим тәкфир,
Ишими гурдаласын кимдә нә чүр'әт вар иди?..

Инди бу хырда ушаглар да едир тә'нә бизә!?.
Фөвт олуб кетди о әјјам ки, фүрсәт вар иди.

Аһ, әфсус ки, кечди о көзәл дөвраным!
Раһәт идим ки, бу халг ичрә чәһаләт вар иди!

Мадам ки, намијани-зүлмэт
Хошлар ки, давам едә чәһаләт;
Һејһат, билирми онда милләт
Товһид нәдир вә ја нүбүввәт?
Мәктәб едир игтиза зәманә,
Бихар ола та күли-фәрасәт;
Еј сејр арајан о күлситанә,
Әсли јоху бәкләмәк нә һачәт?
Хаб ет, һалә гафнланә хаб ет!

Таинки ујуб јатан ајылмаз,
Фәрг етмәз ола ја ағ, ја гарә;
Хәстә ки, башында һушу галмаз, —
Дәрдин дүшүнүб булурму чарә?
Анчаг она түрфә-түрфә дәлләк
Ејләр һәрә бир әчәб тәбабәт.
Еј хәстә, ајылма, етмә идрак.
Һәп ганыны әмсә дә һәчәмәт
Дөнмә о јана-бу јанә, хаб ет!

Алданма, гузум, ки ләфзи-кафәр
Тәһийһ олунуб чыха лүгәтдән;
Мадам ки, сағды Мирзә Гәнбәр
Ејмән дәјилик бу мәл'әнәтдән;
Гојмаз ки, бу халгы чисми-ваһид
Һөкмүндә олуб едә мәишәт;
Әфсанвји-күфрү ширкү мүлһид,
Һејһат, олурму тәрки адәт?
Бу нөгтәни ганә-ганә хаб ет!

Ах!., нечә кеф чәкмәли әјјам иди,
Онда ки, өвлади-вәтән хам иди!
Өз һәгги-мәшруини билмәзди ел,
Чөһреји-һүријјәтә күлмәзди ел,
Көзләрини бир кәрә силмәзди ел,
Гәзтәјә, журналә әјилмәзди ел,
Даим ешитдикләри өвһам иди,
Ах!., нечә кеф чәкмәли әјјам иди!
Өлкәдә бунча јох иди ејбчу,
Нејләридиксә көрүнүрдү нику,
Халгда дидарымыза аризу,
Биздә вар иди нә көзәл абиру...
һөрмәтимиз вачиби-ислам иди,
Ах!., нечә кеф чәкмәли әјјам иди!

Милләтә чатдыгча гәм, әјјаш идик,
һакимә јар, амирә гардаш идик,
Гиблеји-гаәткәһи-овбаш идик,
һарда аш олсајды ора баш идик,
һәр кечә, һәр күн бизә бајрам иди,
Ах!., нечә кеф чәкмәли әјјам иди!

Кәрчи рија иди бүтүн карымыз,
Кар илә бәр'әкс иди кирдарымыз,
Лејк һаман вар иди мигдарымыз,
һөччәт иди һәр кәсә көфтарымыз,

Халгын иши бизлэрэ икрам иди,
Ах!., нечэ кеф чэкмэли эјјам иди!

Ејбимизи чулғаламышды эба,
Һәр нэ кәлирди бошалырды габа,
Ким нэ ганырды, — нәди зөһдү рија?
Нахоша хаки-дәримиздән шәфа,
Сомәәмиз кә'беји еһрам иди,
Ах!., нечэ кеф чэкмэли эјјам иди!

Бизләр идик халгын инандыглары,
Пири-һидајәт дејә гандыглары,
Нур көрүрләрди гарандыглары,
Биздә иди чүмлә газандыглары,
Ким бизә пул вермәсә бәднам иди,
Ах!.. Нечэ кеф чэкмэли эјјам иди!

Инди адамлар дејәсән чиндиләр,
Чин нәди, шејтан кими бидиндиләр,
Лап бизи овсарладылар, миндиләр,
Ај кечән эјјам, оласан индиләр!..
Онда ки, өвлади-вәтән хам иди,
Ах!., нечэ кеф чэкмэли эјјам иди!

Заһида кәл сојунаг бир кәрә палтарымызы,
Чыхараг заһирә батиндәки әфкарымызы,
Пишкаһи-нәзәри-хәлгә тутаг варымызы,
Көрүб онлар дәхи тәһгиг еләсин карымызы,
 һәр кимин ағы гара исә утансын, а балам!
 Бәлкә илләрчә јатанлар бир ојансын, а балам!

һәләлик кәл унудаг, филмәсәл, өз лафымызы,
Иддиамызча ачаг әјинеји-сафымызы,
Алаг әјинәјә гаршы бүтүн әснафымызы,
Көстәрәк онлара, инсаф үчүн инсафымызы,
 һәр кимин ағы гара исә утансын, а балам!
 Бәлкә илләрчә јатанлар бир ојансын, а балам!

Нола бир ләһзәлик олсун ачаг әлгабымызы,
Чыхараг һөрмәти чалиб олан әсвабымызы,
Топлајаг бир јерә э'дамызы, әһбабамызы,
Мәһзәри-насә гојаг снрәтү адабымызы,
 һәр кимин һалы фәна исә утансын, а балам!
 Бәлкә илләрчә јатанлар бир ојансын, а балам!

Кәл јазаг шәрт үчүн өз тәрчүмеји-һалымызы,
һәм дә доғру олараг шәрһ едәк әһвалымызы,
Халг тәһгиг еләсин һалымызы галымызы,
Анласынлар да, нолур, гајеји-амалымызы,
һәр кимин гәлби гара исә утанын, а балам!
 Бәлкә илләрчә јатанлар бир ојансын, а балам!

Ваиз, гэлэм әһлин јенә тәкфир еләјирсән!
Еј әбри-сијәһ, нури нә тәстир еләјирсән!
Ел чүмлә дөнүб олса да кафир ишин олмаз,
Тәзвирини ким ки, дуја тәкдир еләјирсән!

Лә'н ејләјәрәк гасибә мәхлугу сојурсан,
Фани дејәрәк аләми тә'мир еләјирсән!
Көрдүм јухуда, бағи-беһишт ичрә кәзирсән,
Инсаф!.. Буну сән нечә тә'бир еләјирсән?

Тәрк ејлә ријаны ки, рија ширки-хәфидир,
Ишбу сөзү кәндин белә тәгрир еләјирсән.

Мән мәкрини һисс етмәјә мејл етмәд им әсла,
Кәндин дили-һәссасыма тә'сир еләјирсән!

Биздән көзүнү јығ ки, сәнә алданан олмаз,
Кет онлары хам товла ки, тәзвир еләјирсән!

